

Raadsinformatiebrief

Onderwerp	: Beschut werken	
Aanleiding	: Informatieverstrekking over de invoering van beschut werken	
Datum	: 17 oktober 2017	
Doel	: ter kennisname verstrekken van informatie	
Portefeuillehouder	: Peter Verheij (078) 770 6003	p.j.verheij@alblasserdam.nl
Primaathouder	: Gerard van Andel (078) 770 6099	g.w.van.andel@alblasserdam.nl

Te verstrekken informatie

Informatievoorziening over de stand van zaken met betrekking tot de invoering van beschut werken. Na een algemene inleiding en een toelichting op de onderdelen garantiebanen en beschut werken wordt nader ingezoomd op de Alblasserdamse situatie.

Wat is de aanleiding?

In Nederland waren tot voor kort, op basis van de Wet sociale werkvoorziening (WSW), circa 130.000 mensen in dienst van organisaties voor sociale werkvoorziening (SW). Voor de meeste SW-geïndiceerde mensen in de Drechtsteden is de GR Drechtwerk, de organisatie waar het dienstverband is ondergebracht¹. Per 1 januari 2015 is de WSW komen te vervallen en opgevolgd door de Participatiewet.

Door het intrekken van de WSW is voor een grote groep mensen de mogelijkheid om nog onder dit wettelijke regime een dienstverband bij een SW instelling te verwerven, komen te vervallen. In het kader van overgangsrecht blijft voor de mensen die al een dienstverband met een SW organisatie hebben, hun baan behouden. Gevolg van deze wetswijziging is een afbouw van de SW-voorzieningen op basis van natuurlijk verloop.

In plaats daarvan voorziet de Participatiewet in nieuwe mogelijkheden voor de groep (nieuwe) mensen. In de eerste plaats is er het wettelijk instrument van loonkostensubsidie. In de praktijk heeft dit als garantiebanen vorm gekregen en in de tweede plaats de faciliteit van beschut werken.

Garantiebanen

Van overheden en het bedrijfsleven wordt verwacht dat zij in de komende jaren een steeds groter deel van hun personeelsbestand laten bestaan uit garantiebanen. In het Sociaal Akkoord van april 2013 is dit nader geconcretiseerd. In de komende decennia zal het aantal garantiebanen op moeten lopen tot circa 125.000 mensen. Deze verplichting tot het ontwikkelen van garantiebanen zal gelijke tred houden met de afbouw van het aantal SW-

¹ Voor Alblasserdam geldt dit ook: vanuit dit dienstverband worden de mensen gedetacheerd bij het lokaal leerwerkbedrijf Smile.

banen, zodat er per saldo landelijk voor circa 125.000 mensen werk blijft. De verdeling van deze 125.000 garantiebannen tussen overheid en bedrijfsleven is 25.000 overheid en 100.000 bedrijfsleven.

Voor de nieuwe kandidaten, die (op basis van de criteria van de voormalige WSW) wel in de SW thuis zouden horen, maar daarin niet meer toegelaten worden, zijn er de garantiebannen als alternatief. Om voor een garantiebaan in aanmerking te komen, kan door betrokkene een aanvraag ingediend worden bij UWV. Op basis van een keuring wordt iemand opgenomen in het zgn. "doelgroepenregister". Om voor benoeming in een garantiebaan in aanmerking te komen en de werkgever in staat te stellen loonkostensubsidie aan te vragen, is opname in het doelgroepenregister een voorwaarde.

Beschut werken

De tweede mogelijkheid om de voorzieningen, die weggefallen zijn in verband met het intrekken van de WSW, te compenseren is het beschut werken.

Beschut werken wordt in de Participatiewet genoemd als vorm van werk voor mensen die niet in een garantiebaan aan de slag kunnen. Landelijk dienen er op termijn circa 30.000 beschutte werkplekken gecreëerd te worden. Daarmee worden er bij overheid en bedrijfsleven werkplekken ontwikkeld waardoor de voormalige SW is omgebouwd naar een voorziening voor deze groep mensen die is geïntegreerd in de overheidsorganisaties en het bedrijfsleven en niet langer is ondergebracht in een aparte SW-voorziening zoals Drechtwerk.

Voor wat betreft de beschutte werkplekken is de procedure dat een persoon die meent hiervoor in aanmerking te komen een keuring aanvraagt bij UWV. Als UWV een indicatie beschut werk verstrekt, kan deze persoon zelf op zoek naar een beschutte plek. Dit kan bijvoorbeeld ook bij het bedrijfsleven zijn, maar als dat niet lukt zal de overheid moeten zorgen voor een dergelijke plek. Doorgaans is de maximale betrekkingssomvang 28 uur (hogere belasting is veelal vanuit de beperking niet mogelijk). De maximale loonkostensubsidie² bedraagt 70 % van het wettelijk minimum loon (WML). Dat wil zeggen dat de werkgever kans moet zien om 30 % van het WML te verdienen. Voor de begeleiding is een bedrag per jaar beschikbaar van circa € 8.500,--

Landelijke invoering garantiebannen en beschut werk

Aanvankelijk heeft de staatssecretaris het aan de samenleving overgelaten om invulling te geven aan deze maatregelen. Echter de overheidsorganisaties zijn, anders dan het bedrijfsleven, wat achtergebleven in het aanbieden van garantiebannen en ook het ontwikkelen van beschutte werkplekken is bij de overheidsorganisaties onvoldoende uit de verf gekomen. Reden waarom de staatssecretaris eerder dit jaar heeft besloten tot het instellen van, met name voor de beschutte werkplekken, verplichte quota³.

² In het regeerakkoord wordt ook de mogelijkheid van loonkostendispensatie genoemd.

³ Voor de Drechtsteden is het quotum 88 plekken eind 2018. Dat wil zeggen als 88 personen met de juiste indicatie daartoe een verzoek indienen, dient een geschikte beschutte werkplek aangeboden te worden.

Wettelijke verplichting voor Drechtsteden

De invoering van de Participatiewet leidt voor de overheden tot de verplichting van het op termijn beschikbaar stellen van 25.000 garantiebanen. In onderstaand schema wordt weergegeven hoe deze verplichting in de Drechtsteden vorm moet gaan krijgen. Bovendien is in het schema aangegeven hoeveel plaatsingen inmiddels gerealiseerd zijn⁴.

	Alblasserdam	Dordrecht	H-I Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Dienst G&J	GRD	OZ-ZH	Totaal
Aantal FTE per 31 dec. 2014	89	703	99	183	125	200	116	869	212	2596
Garantiebanen 2015	0,40	3,20	0,45	0,83	0,57	0,91	0,53	3,95	0,96	11,80
Garantiebanen 2016	0,81	6,39	0,90	1,66	1,14	1,82	1,05	7,90	1,93	23,60
Garantiebanen 2017	1,21	9,59	1,35	2,50	1,70	2,73	1,58	11,85	2,89	35,40
Gerealiseerd 2017	4	2	3	2	3	nb	0	31,8 SCD + 5 SDD	2	52,8
Garantiebanen 2018	1,62	12,78	1,80	3,33	2,27	3,64	2,11	15,80	3,85	47,20
Garantiebanen 2019	2,02	15,98	2,25	4,16	2,84	4,55	2,64	19,75	4,82	59,00
Garantiebanen 2020	2,43	19,17	2,70	4,99	3,41	5,45	3,16	23,70	5,78	70,80
Garantiebanen 2021	2,83	22,37	3,15	5,82	3,98	6,36	3,69	27,65	6,75	82,60
Garantiebanen 2022	3,24	25,56	3,60	6,65	4,55	7,27	4,22	31,60	7,71	94,40
Garantiebanen 2023	3,64	28,76	4,05	7,49	5,11	8,18	4,75	35,55	8,67	106,20
Garantiebanen 2024	4,05	31,95	4,50	8,32	5,68	9,09	5,27	39,50	9,64	118,00
Garantiebanen 2025	4,45	35,15	4,95	9,15	6,25	10,00	5,80	43,45	10,60	129,80

Voor de beschutte werkplekken is een vergelijkbaar overzicht beschikbaar, waarbij opgemerkt dat het initiatief voor een indicatiestelling beschut werken te verstrekken door UWV, door betrokkene zelf genomen moet worden. Onderstaand overzicht geeft het aantal plekken aan dat maximaal gerealiseerd moet worden als er aanvragen worden ingediend. Er is geen verplichting om actief op zoek te gaan naar kandidaten om deze plekken gevuld te krijgen. Op dit moment zijn er circa 7 plekken gerealiseerd.

Gemeente	2017	2018
Alblasserdam	2	4
Dordrecht	30	53
Hendrik Ido Ambacht	3	5
Papendrecht	4	6
Sliedrecht	3	5
Zwijndrecht	6	11
Hardinxveld		4
Totaal SDD	48	88

⁴ Bron oplegnotitie netwerk MT –Middelen juni 2017

Alblasserdamse situatie

Alblasserdam heeft de beschikking over het "eigen" leerwerkbedrijf Smile. Via dit leerwerkbedrijf wordt een groot deel van het lokale sociale beleid, voor wat betreft werk en inkomen, vormgegeven.

Hoewel Smile in eerste instantie gestart is met uitsluitend SW-medewerkers, heeft inmiddels een behoorlijke uitbreiding van personeel plaatsgevonden.

Met name de schoolverlaters vanuit praktijkonderwijs en VSO zijn vanuit hun stage aangemeld voor het doelgroepenregister en zijn inmiddels in garantiebannen in dienst van Smile. Ook voor beschutte werkplekken zijn er door Smile inmiddels mogelijkheden ontwikkeld om tenminste voorlopig twee plaatsen aan te kunnen bieden.

Zowel in de buitenruimte als in de facilitaire dienstverlening wordt Smile door de gemeente Alblasserdam ingeschakeld. Een deel van de personeelsleden die hiervoor worden ingeschakeld worden daarvoor vanuit hun garantiebaan gedetacheerd bij de gemeente. Op die manier voldoet de gemeente Alblasserdam ruimschoots aan de taakstelling⁵ voor garantiebannen zoals die door de staatssecretaris is opgelegd. Ook kunnen naar alle waarschijnlijkheid de beschutte werkplekken ingepast worden op de gemeentelijke opdrachten. Voor de inzet van garantiebannen en beschutte werkplekken is Smile in Alblasserdam het verdeelstation.

Los van de wettelijke verplichtingen om te voldoen aan quota voor garantiebannen en beschutte werkplekken, speelt de gemeentelijke opvatting over het belang van werk voor deze groepen ook een belangrijke rol. Het belang van de beschikbaarheid van aangepast werk geeft mensen weer structuur in hun leven en het deel uit kunnen maken van een sociale (werk)omgeving is van niet te onderschatten belang voor het individuele gevoel van welbevinden. Een bijkomend gevolg zal in vrijwel alle gevallen zijn dat het beroep van (deze) mensen op vaak dure WMO voorzieningen merkbaar af zal nemen.

Financiële aspecten

De aanstelling van de personen in garantiebannen en beschutte werkplekken geschiedt in beginsel bij Smile. Die maakt bij de aanstelling gebruik van alle beschikbare financiële compensatieregelingen. Hierdoor wordt het te hanteren detacheringstarief sterk positief beïnvloed door de inbouw van deze compensatieregelingen. Dit werkt door in de detacheringskosten die doorberekend worden.

Ten slotte

Door de invoering van de garantiebannen en beschutte werkplekken ontstaan er steeds meer mogelijkheden om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een perspectief op betaald werk te geven. Naast de mogelijkheden op betaald werk is er via kansrijk Alblasserdam ook nog de mogelijkheid om via aanvullende scholing de eigen positie te verbeteren. Voor deze groep zullen in samenwerking met de bedrijfscontactfunctionarissen de mogelijkheden van plaatsing bij bedrijven voor stage of in garantiebannen, onderzocht en benut worden.

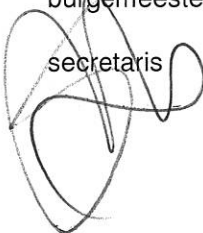
⁵ Voor Alblasserdam is het aantal garantiebannen eind 2018 circa 1,62. Het Alblasserdamse aandeel in de beschutte werkplekken is eind 2018 circa 4. Inmiddels zijn er circa 4 garantiebannen gedetacheerd bij de gemeente vanuit Smile en zijn de eerste aanvragen voor een beschutte werkplek bij Smile inmiddels bij UWV ingediend.

Sinds kort houdt de klantregisseur van de SDD elke woensdag spreekuur in Alblasterdam en alle bijstandsgerechtigden met een verdiencapaciteit van < 50 % WML worden voor een gesprek opgeroepen. Vanuit deze gesprekken zal steeds meer gericht worden doorverwezen naar de bestaande lokale voorzieningen.

Samen met de SDD wordt voor deze groep actief de eigen medewerker ingezet die zich bezighoudt met bestrijding van armoede en samen met inwoners de aanvragen voor financiële ondersteuning indient.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

secretaris

burgemeester

